

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

EKOLOGIJA ČOVJEKA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

ne popunjavati

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

3

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni   Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema vezanih predmeta.

7. Ograničenja pristupa:

Nema.

8. Trajanje / semestar:

1

6

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2
1
0

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Biologija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr.sc. Elvira Hadžiahmetović Jurida, docent

13. E-mail nastavnika:

elvira.lonic@untz.ba

14. Web stranica:

www.pmf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Ovim kolegijem student spoznaje kako je čovjek mogao preživjeti u raznim, kada za naše pojmove veoma teškim uvjetima. Kako se to odrazilo na njegovu genetičku i fiziološku adaptaciju te socijalno i kulturno nasljeđe i indirektno na demografsku sliku svijeta. Spoznaje do kojih student dolazi omogućavaju mu razumijevanje ostalih kolegija iz antropologije kao i iz etnologije.

Ove spoznaje omogućavaju studentima rad u svim institucijama državnih službi, a naročito kod slanja predstavnika u pojedine krajeve svijeta s različitim klimatskim i životnim uvjetima od naših.

16. Ishodi učenja:

Realizacija ciljeva i zadataka ovog modula rezultira osnovnim znanjima o konceptu humane ekologije. Stečena znanja služe kao osnova za produbljivanje znanja o pojmu ekološke i biološke zaštite biodiverziteta te unapređenju znanja iz oblasti zaštite čovjeka, razvijanju ekološke svijesti kod ljudi te unapređenju ljudskog zdravlja.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Kurs Ekologija čovjeka pružit će znanje o međudjelovanju biološkog i sociokulturalnog okoliša na čovjeka. Objasnit će se osnovni pojmovi ekološke prilagodbe - spontani i uvjetovani (selekcija, adaptacija). Ovim kolegijem dobiva temeljne pojmove o ekologiji i prirodnim zakonima. Ekologija čovjeka daje prikaz o općoj ekologiji i adaptaciji čovjeka na okoliš kroz genetičke (poligenetske i monogenetske) i fiziološke prilagodbe (odgovor organizma na vanjske utjecaje kao stvaranje ili gubitak topoline, hipoksiju i dekompresiju) te sociokulturalnu adaptaciju čovjeka na prirodne promjene (demografija, bolesti).

Globalni ekološki problemi, Klimatske promjene, Aerozagadjenje, Osnovi ekološke toksikologije, Zdravstveni aspekti okoliša, Voda i zdravlje, Prehrana i zdravlje, Kruti otpad i onečišćenje tla, Ekološki značaj neionizujućeg zračenja, Ekološki značaj ionizujućeg zračenja, Buka u okolišu i zdravlje, Promjene u atmosferskom pritisku i zdravlje Hemijske materije u okolišu Zdravstveni značaj pesticida

18. Metode učenja:

Metod izlaganja i metod razgovora – izvođenje predavanja

Metod izlaganja, demonstrativne metode, metode percepcije, laboratorijske metode mikroskopiranja, metode mjerjenja, metode terenskih istraživanja, metode analize i sinteze rezultata – izvođenje vježbi.

Studenti su obavezni prisustvovati na svim vježbama i minimalno na 80% predavanja. Izostanci studenata sa laboratorijskih vježbi trebaju biti opravdani i nadoknađeni.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Praktični ispit

Pismena provjera znanja: Test 1, Test 2 i Završni usmeni ispit

Test I obuhvata provjeru znanja iz predviđenih metodskih jedinica te se održava nakon 6. sedmice predavanja i nosi 10 bodova.

Test II obuhvata provjeru znanja iz predviđenih metodskih jedinica te se održava nakon 11. sedmice predavanja i nosi 10 bodova.

Praktični ispit se organizuje nakon polaganja Testa II. Na praktičnom ispitnu student može osvojiti maksimalno 20 bodova.

Završni ispit se budi sa 50 bodova i obuhvata provjeru znanja iz cijelokupnog gradiva, od prve vježbe do posljednjeg predavanja. Minimalan broj bodova na završnom ispitnu je 25.

Konačni uspjeh studenta izražava se brojnom, opisnom ili slovnom ocjenom, prema sljedećoj skali:

Broj ostvarenih bodova-Brojna ocjena-Opisna ocjena-Slovna ocjena

0-53 5 (pet) ne zadovoljava F

54-63 6 (šest) dovoljan E

64-74 7 (sedam) dobar D

74-83 8 (osam) vrlo dobar C

84-93 9 (devet) izvanredan B

94-100 10 (deset) odličan A

Konačnu ocjenu student dobije sabiranjem pojedinačnih bodova dobivenih u svim oblicima provjere znanja u toku semestra. Ako student nije zadovoljan konačnom ocjenom, može poništiti bodove završnog ispita i isti raditi ponovo u popravnom terminu, ili pristupiti usmenom ispitivanju.

Ukoliko student za vrijeme ispita bude prepisivao ili koristio različita tehnička pomagala biti će udaljen sa ispita, a njegov rad se neće bodovati.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu se utvrđuje prema sljedećoj skali:

Način bodovanja aktivnosti studenata

Kriterij	Maksimalan broj bodova

Urednost pohađanja nastave	5

Test I	10

Test II	10

Praktični ispit /kolokvij vježbi	20

Seminarski rad/projekat	5

Završni ispit	50

Ukupno	100

21. Osnovna literatura:

E.F. Moran: HUMAN ADAPTABILITY – AN INTRODUCTION TO ECOLOGICAL ANTHROPOLOGY, Westview Press, Colorado, 1982.

D. Heath, D. Reid Williams: MAN AT HIGH ALTITUDE – THE PATHOPHYSIOLOGY OF ACCLIMATIZATION AND ADAPTATION. Churchill Livingstone, 1981.

22. Internet web reference:

Po uputama predmetnog nastavnika, i u skladu sa nastavnim jedinicama.

23. U primjeni od akademske godine:

2016/2017

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: